

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

08 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

În camera de consiliu, fără citarea părților, a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul Guțu Teodor în numele condamnatei Berladean Angela, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2021 și încheierii Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 18 ianuarie 2021,

Termenul examinării cauzei:

Instanța de recurs în anulare: *de la 13.10.2021 până la 08.12.2021.*

A C O N S T A T A T :

1. La 26 iunie 2019 avocatul Guțu Teodor în numele condamnatei Berladean Angela a înaintat în Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana plângere împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatei.

2. Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 18 ianuarie 2021, a fost admisă plângerea avocatului Guțu Teodor în numele condamnatei, privind constatarea condițiilor inumane de detenție în Penitenciarul nr. 13.

S-a constatat faptul că, condamnată Berladean Angela a fost deținută în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în perioada de la 14.05.2014 până la 28.04.2016, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, 716 (șapte sute șaisprezece) zile în calitate de prevenită (inculpată).

S-a constatat faptul că, condamnată Berladean Angela a fost deținută în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în perioadele: 29.04.2016-02.12.2016, 31.01.2017-13.03.2017, 07.04.2017-06.06.2017; 09.06.2017-25.07.2017, 28.07.2017-03.11.2017, 16.02.2018-12.03.2018 și 09.10.2018-22.10.2018, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, 506 (cinci sute șase) zile în calitate de condamnată.

În condițiile art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatei Berladean Angela cu 716 (șapte sute șaisprezece) zile în care s-a aflat în

detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în calitate de prevenită (inculpată), cu calcularea a 2 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv și cu 150 (o sută cincizeci) zile pentru perioada de 506 (cinci sute șase) zile în care s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în calitate de condamnată, cu calcularea a 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție.

În privința perioadei rămase de 6 (șase) zile, calculate în condițiile art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală (din perioada de 506 zile), care nu au putut fi reduse, instanța de judecată a considerat necesar de a acorda în calitate de despăgubire condamnatei Berladean Angela suma de bani în mărime de 12 unități convenționale, ce constituie 600 (șase sute) lei, cu calcularea a 2 unități convenționale pentru fiecare zi de detenție.

În partea ce ține de solicitarea condamnatei Berladean Angela privind perioadele de detenție: 05.04.2019-03.05.2019 și 04.09.2019-13.09.2019, plângerea a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost obligată administrația instituției penitenciare nr. 13 Chișinău, potrivit art. 473⁴ alin. (3) Cod de procedură penală, să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii.

3. Nefiind de acord cu încheierea menționată, directorul Penitenciarului nr. 7 Rusca Ciubuc Ion a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii și pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerea condamnatei să fie respinsă integral.

În argumentarea cererii de recurs a menționat că, la examinarea plângerilor depuse de către condamnată, nu au fost prezentate careva probe conform prevederilor art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală din care să rezulte că aceasta în perioada aflării în Penitenciarul nr. 13 Chișinău a adresat instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere, careva plângeri privind condițiile inumane, inclusiv și răspunsurile recepționate sau alte probe relevante.

3.1. La 01 februarie 2021 avocatul Guțu Teodor în numele condamnatei Berladean Angela a înaintat cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 18 ianuarie 2021, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerile depuse să fie admise integral.

În motivarea recursului declarat a indicat că, instanța de fond eronat a calculat termenul detenției în calitate de prevenită (inculpată) a Angelei Berladean de la 14.05.2014 până la 28.04.2016.

Conform fișei din dosarul personal al condamnatei Berladean Angela, este constatat faptul, că aceasta a fost deținută în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în perioada

de la 14.05.2014 până la 19.09.2017 cu statut de prevenită (inculpată, în arest preventiv), ceea ce în cumul constituie 1139 zile de detenție în condiții inumane și degradante, care urmează, conform prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție (care deja a fost constatat de către instanță), garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei urma să fie calculată în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, ceea ce va constitui $1139 \text{ zile} \times 2 = 2278$ zile de reducere, dar nu 716 zile, care nu au fost calculate conform formulei cuprinse în dispoziția art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

La fel, instanța de fond eronat a calculat și cumulul zilelor de detenție a condamnatei Berladean Angela în condiții inumane și degradante în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cu statut de condamnată, calculând perioadele: 29.04.2016-02.12.2016, 31.01.2017-13.03.2017, 07.04.2017-06.06.2017, 09.06.2017-25.07.2017, 28.07.2017-03.11.2017, 16.02.2018-12.03.2018 și 09.10.2018-22.10.2018, în număr de 506 zile, neîntemeiat ignorând de a lua în calcul și perioadele 05.04.2019 - 03.05.2019, 04.09.2019-13.09.2019, 13.09.2019-17.10.2019, respingând plângerea în această parte ca neîntemeiată.

Pentru perioadele de detenție a condamnatei în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ale omului, cu statut de condamnată, din 20.07.2005-24.05.2006, 24.05.2006-26.07.2008 și 14.09.2019-17.10.2019, instanța de fond nici nu s-a expus.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2021, au fost respinse ca nefondate recursurile declarate, cu menținerea încheierii fără modificări.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța a reținut că, Berladean Angela s-a aflat în condiții de detenție provizorie contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților în Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău pe perioada de la 14.05.2014 până la 28.04.2016, în calitate de prevenit (inculpat) în total fiind deținut pe o perioadă de 716 zile (până la pronunțarea sentinței de prima instanță).

De asemenea, condamnată Berladean Angela s-a aflat în condiții de detenție contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților în Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău, deținând statut de condamnată pe perioada: 29.04.2016-02.12.2016, 31.01.2017-13.03.2017, 07.04.2017-06.06.2017;

09.06.2017-25.07.2017, 28.07.2017-03.11.2017, 16.02.2018-12.03.2018 și 09.10.2018-22.10.2018 pe parcursul a 506 zile.

Astfel, având în vedere că s-au adeverit alegațiile condamnatei privind condițiile inumane de detenție, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum și intensitatea, gravitatea și durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității și echității, instanța a considerat necesar, oportun și rezonabil de a calcula două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, ce ține de perioada deținerii în calitate de prevenit: 14.05.2014 până la 28.04.2016, astfel încât termenul pedepsei definitive stabilite lui Berladean Angela, să se reducă cu 716 zile.

Consecvent, judecătorul de instrucție întemeiat și motivat a dispus reducerea pedepsei condamnatei, calculându-se 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție ce ține de statutul de condamnat, pe perioada: 29.04.2016-02.12.2016, 31.01.2017-13.03.2017, 07.04.2017-06.06.2017; 09.06.2017-25.07.2017, 28.07.2017-03.11.2017, 16.02.2018-12.03.2018 și 09.10.2018-22.10.2018 pe parcursul a 506 zile, reducând termenul pedepsei cu 150 zile.

Instanța de recurs a considerat că, reducerea stabilită de instanța de fond este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

Din aceste considerente, instanța de recurs a considerat că, motivele invocate în recursurile declarate sînt nefondate și necesar a fi respinse.

5. Nefiind de acord cu hotărârile adoptate în cauză, avocatul Guțu Teodor în numele condamnatei Berladean Angela, le-a atacat cu recurs în anulare, solicitând casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care plîngerile depuse să fie admise integral, invocînd că instanța de recurs incorect a aplicat în privința condamnatei Berladean Angela prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, în redacția Legii nr. 66 din 05 aprilie 2012, în vigoare din 27 octombrie 2012, persoanele menționate la art. 401 alin. (1) Cod de procedură penală, precum și în numele persoanelor menționate în pct. 2)-4) al normei menționate, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Totodată, Colegiul penal relevă normele prevăzute de art. 453 alin. (1), art. 455 alin. (2) pct. 3)-5), art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, unde este stipulat că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței; data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului; data adoptării deciziei în recurs, și argumentele admiterii sau respingerii recursului. În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească.

Așadar, prevederile legale menționate mai sus prescriu în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată o cauză penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Circumstanțele enunțate atestă că celelalte categorii de hotărâri judecătorești irevocabile, inclusiv cele adoptate în temeiul prevederilor art. 469-473⁴ Cod de procedură penală, adică în legătură cu examinarea plângerilor privind condițiile de detenție, nu sunt pasibile de drept de a fi contestate prin intermediul recursului în anulare.

Așadar, având ca reper cele expuse mai sus și prevederile art. 452 alin. (1), art. 453 Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului declarat, deoarece acesta nu corespunde cerințelor de formă și de conținut.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1), 453, 456 alin. (1) Cod de procedură penală,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare, declarat de către avocatul Guțu Teodor în numele condamnatei Berladean Angela, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2021, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **08 decembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana